

TMA4245 våren 2019

Torstein Fjeldstad

Institutt for matematiske fag, NTNU

07.01.2019

Faginformasjon TMA4245 våren 2019

- Faglærar: Torstein Fjeldstad
- Heimeside: <https://wiki.math.ntnu.no/tma4245/2019v/start>

Plan for i dag

- Kva er statistikk?
- Kva skal de lære i dette kurset
- Praktisk informasjon
- Deskriptiv statistikk (kap. 1 i boka)
- Sannsyn og hendingar (kap. 2.1-2.2 i boka)

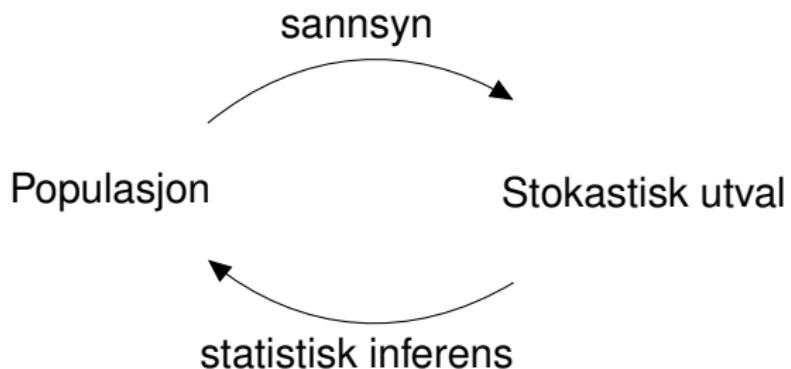
Kva er statistikk?

Statistikk er vitskapen om læring frå data, og måling, kontroll og kommunikasjon av uvisse (Davians Louis, Science, 2012)

Statistikk er eit verktøy for å gjera vurderingar og ta avgjerdslar under uvisse og variasjon

Oversikt over kurset

- Sannsyn (kap. 2-7)
  - rekning med **sannsyn** (typisk terning- og kortspel)
- Statistisk inferens (kap 8-11)
  - trekke slutningar om ein **populasjon** frå observasjoner frå eit **utval**

Sannsyn

- Tradisjonelt nytta til å analysere terning- og kortspel
- Karakterisert av tilfeldigheter (terningkast, blanding av kort, osb.)
- Ta optimale slutningar

Statistisk inferens

- Innsamling, bearbeiding, analyse og tolking av numeriske data/målingar
- Typisk eksempel (meiningsmåling)
  - Spør 1000 personer
  - Korleis kan me nytte desse til å seie noko om heile populasjonen?
    - Representativt utval (alder, bustad, kjønn, osb.)

Korleis kan eg læra statistikk?

Forelesninger

Videoforelesninger

Statistikk-lab

Veiledning til øvinger og pensum

Øvingsoppgaver

MapleTA øvinger
Anbefalte oppgaver
Innleveringer

Elektroniske ressurser

Temasider
Temavideoer

Lærebok

Notater

Forelesingar

- To parallelar: meint for ulike studieretningar
  - Me har måndag og torsdag kl. 8:15 - 10:00 i R1
- De kan gå på i den parallelle de ynskjer, men parallelane kan vere noko i utakt når det gjeld framdrift
- Begge parallelane har same pensum, øvingsopplegg og vil få same eksamen

Øvingsoppgåver

Elektronisk
øving

Anbefalt
øving

Skriftlig
øving

Statistikklab

- Eletronisk (Maple TA) øving
  - **Minst** 4 godkjende øvingar frå Blokk 1
  - **Minst** 4 godkjende øvingar frå Blokk 2
- Skriftlege innleveringar
  - 3 godkjende innleveringar, der **minst** 1 må vere frå Blokk og **minst** frå Blokk 2
- Ansvarleg: Ole Bernhard Forberg (ole.b.forberg@ntnu.no)

Statistikklab

- Her kan de samarbeide med andre og få hjelp av studentassistentar

Dag	Tidspunkt	Rom
Måndag	12:15 - 16:00	R2
Onsdag	12:15 - 16:00	S2
Fredag	12:15 - 16:00	R2

Lærebok

- Walpole, Myers, Myers and Ye (2012): Probability and Statistics for engineers (9. utgave), Pearson / Prentice Hall.
  - Det fins ei eiga utgåve for NTNU (ISBN 978-1-78726-081-8) som er til sals på Akademika.
  - Det fins og ein NTNU-versjon av 9. utgave med ISBN 978-1-78448-014-1 som kan nyttast
  - Originalversjonen (internasjonal versjon) av 9. utgåve kan nyttast
  - Me **fraråder** utgåva med blå skrift (ISBN 10:1-292-02392-9. ISBN 13: 978-1-292-02392-2) då denne er vanskeleg å finne fram i
- Tabeller og formler i statistikk. Akademika

Elektroniske ressursar

- Temasider
- Temavideoar

DØME 1

1976	178.0	0.342	60.9	63
1976	112.0	0.412	46.1	125
1976	180.0	0.426	76.7	125
1977	76.0	0.298	22.6	97
1977	110.0	0.298	32.8	97
1977	84.0	0.280	23.6	120
1977	95.0	0.339	32.2	120
1978	92.0	0.249	22.9	60
1978	79.0	0.265	20.9	60
1978	79.0	0.327	25.8	124
1978	49.0	0.367	18.0	124
1979	120.0	0.244	29.2	64
1979	106.0	0.258	27.3	64
1979	89.0	0.298	26.5	122
1979	77.0	0.342	26.3	122
1980	97.0	0.250	24.3	62
1980	124.0	0.262	32.5	62
1980	58.0	0.325	18.9	125
1980	56.0	0.354	19.8	125
1981	114.0	0.311	35.5	124
1981	124.0	0.398	49.4	124
1984	108.0	0.264	28.5	80
1984	108.0	0.264	28.5	80
1985	106.0	0.278	29.5	65
1985	106.0	0.278	29.5	65
1986	120.0	0.269	32.3	65
1986	120.0	0.269	32.3	65
1987	123.0	0.280	34.4	69

Bakgrunnsinfo

Oversikt over snømengde er viktig for å planleggje prising for vasskraftselskap og å forutsjå flaum.

Snøttettleik

Bakgrunnsinfo

Oversikt over snømengde er viktig for å planlegge prising for vasskraftselskap og å forutsjå flaum.

Det er målt snødjupne og -tettleik for to stadar i Sylan (Rybekken og Sylsjødammen). Følgande er målt:

- År
- Snødjupne (cm)
- Snøttettleik (g/cm^3)
- SWE (snow water equivalent) = snødjupne
  × snøttettleik
- Dag (t.d. 32 = 1. februar)

Snøtettleik

Bakgrunnsinfo

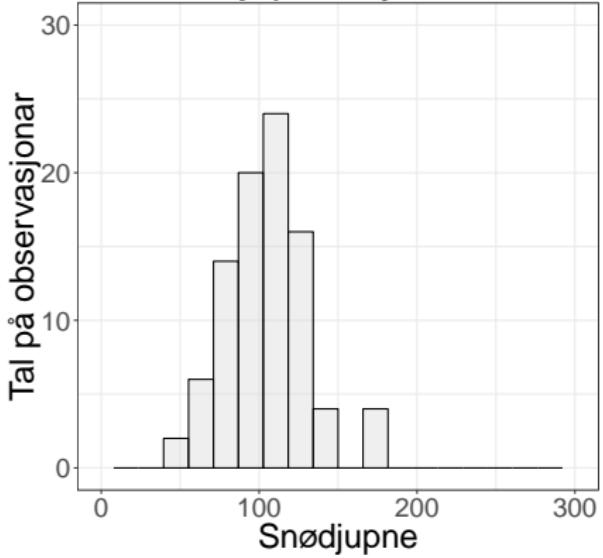
Oversikt over snømengde er viktig for å planlegge prising for vasskraftselskap og å forutsjå flaum.

Det er målt snødjupne og -tettleik for to stadar i Sylan (Rybekken og Sylsjødammen). Følgande er målt:

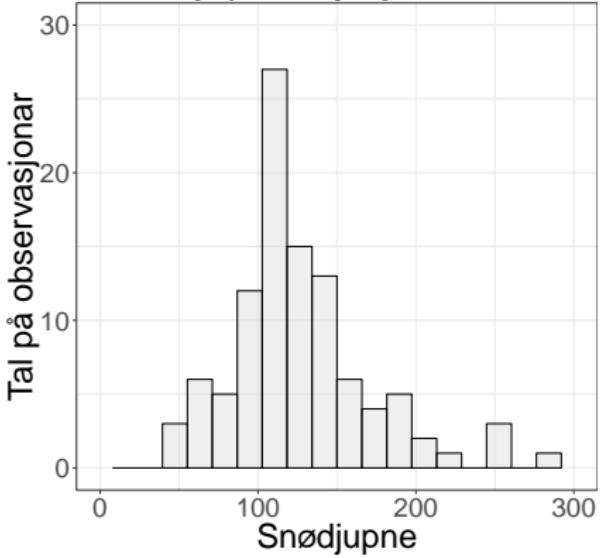
- År
- Snødjupne (cm)
- Snøtettleik (g/cm^3)
- SWE (snow water equivalent) = snødjupne
× snøtettleik
- Dag (t.d. 32 = 1. februar)

1976	178.0	0.342	60.9	63
1976	112.0	0.412	46.1	125
1976	180.0	0.426	76.7	125
1977	76.0	0.298	22.6	97
1977	110.0	0.298	32.8	97
1977	84.0	0.288	23.6	120
1977	95.0	0.339	32.2	120
1978	92.0	0.249	22.9	60
1978	79.0	0.265	20.9	60
1978	79.0	0.327	25.8	124
1978	49.0	0.367	18.0	124
1979	120.0	0.244	29.2	64
1979	106.0	0.258	27.3	64
1979	89.0	0.298	26.5	122
1979	77.0	0.342	26.3	122
1980	97.0	0.258	24.3	62
1980	124.0	0.262	32.5	62
1980	58.0	0.325	18.9	125
1980	56.0	0.354	19.8	125
1981	114.0	0.311	35.5	124
1981	124.0	0.398	49.4	124
1984	108.0	0.264	28.5	80
1984	108.0	0.264	28.5	80
1985	106.0	0.278	29.5	65
1985	106.0	0.278	29.5	65
1986	120.0	0.269	32.3	65
1986	120.0	0.269	32.3	65
1987	123.0	0.280	34.4	69

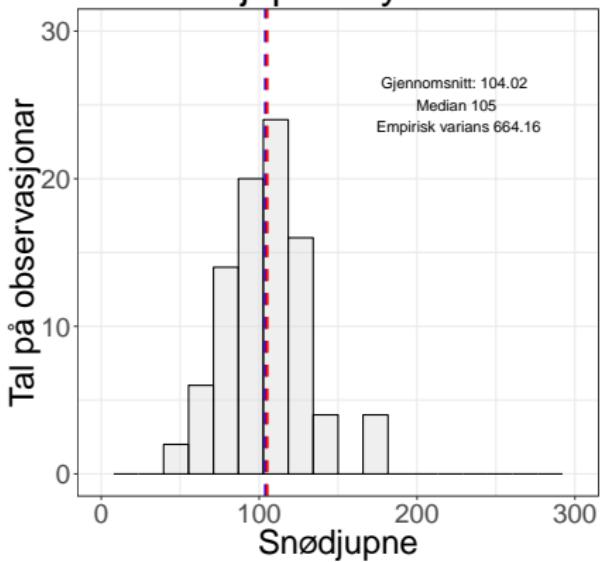
Snødjupne Rybekken

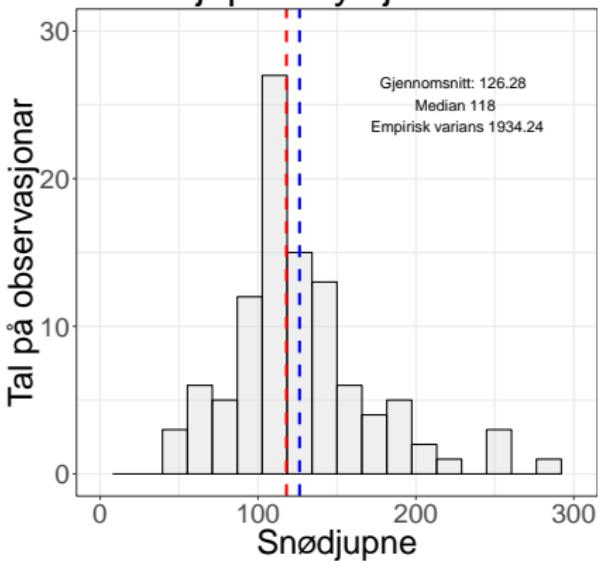
Snødjupne Sylsjødammen

Snødjupne Rybekken

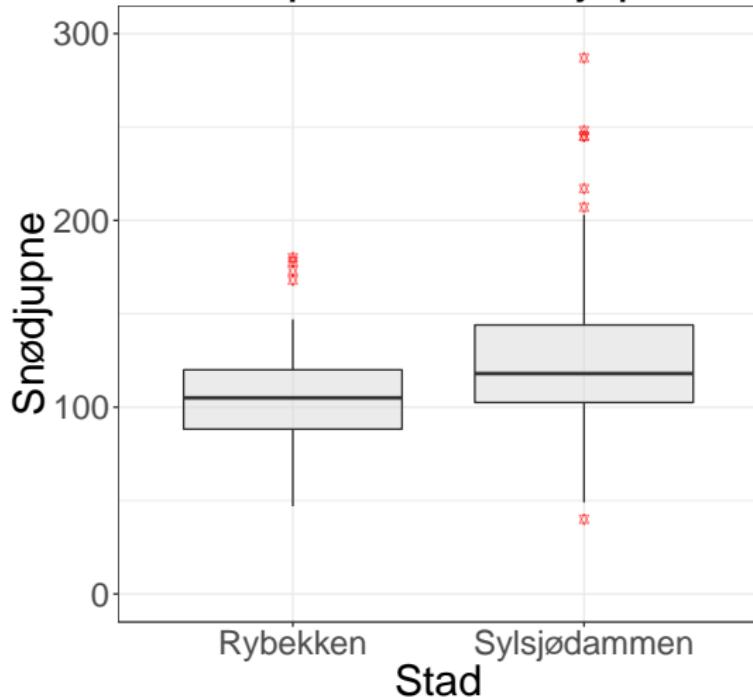

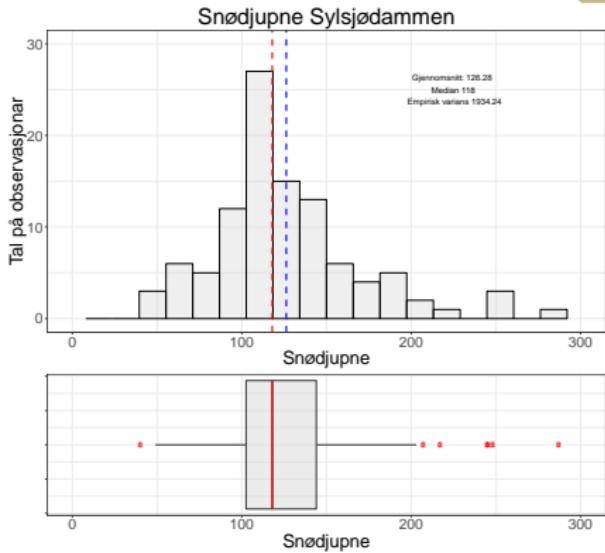
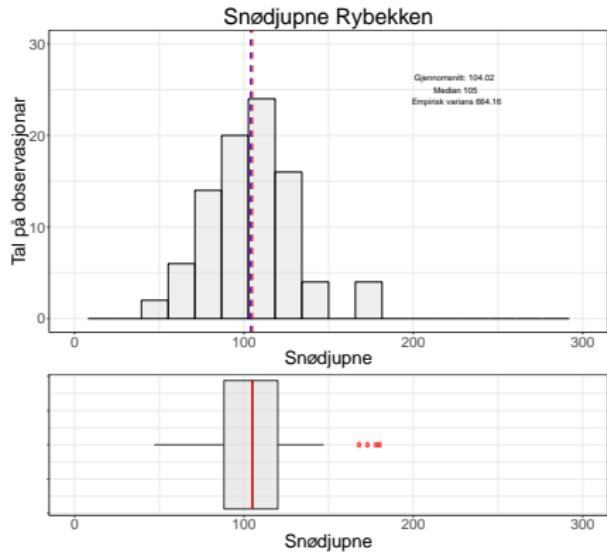
Snødjupne Sylsjødammen

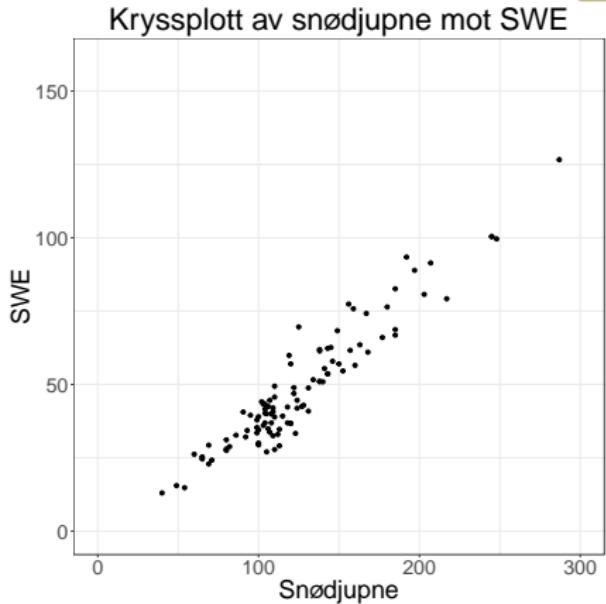
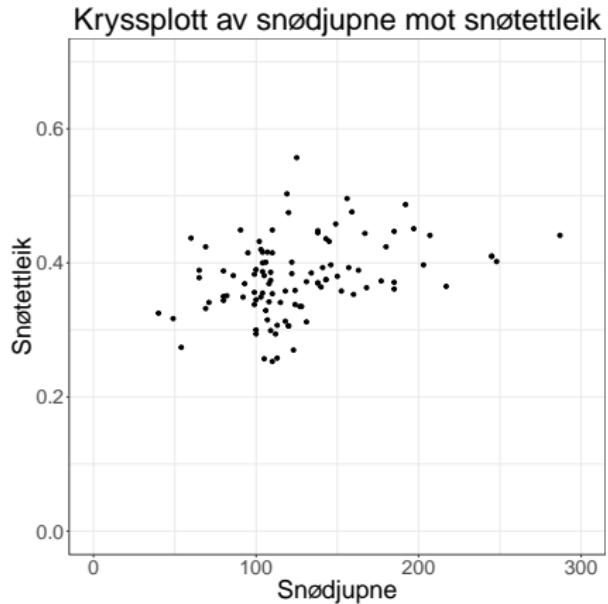
Bokspott

Bokspott av snødjupne

Kryssplott

Døme 2

500 mest innbringande filmar sidan 01.01.2010 (IMDb)

Find Movies, TV shows, Celebrities and more. [Add](#) [C](#)

IMDb Movies, TV & Showtimes [Cards, Events & Photos](#) [News & Community](#) [Watchlist](#)

Feature Film, Released between 2010-01-01 and 2018-12-31 (Sorted by US Box Office Descending)

View Mode: Compact | Detailed
1-50 of 87,778 titles. | Next »
Sort by: Popularity | A-Z | User Rating | Number of Votes | US Box Office | Runtime | Year | Release Date | Date of Your Rating | New Rating

1. Star Wars: The Force Awakens (2015)
PG-13 | 135 min | Action, Adventure, Fantasy
 [Rate this](#) [Metascore](#)
Three decades after the Empire's defeat, a new threat arises in the militant First Order. Stormtrooper defector Finn and the scavenger Rey are caught up in the Resistance's search for the missing Luke Skywalker.
Directed by J.J. Abrams | Stars: Daisy Ridley, John Boyega, Oscar Isaac, Domhnall Gleeson
Votes: 265,945 | Gross: \$936,668

2. Americans (2017)
R | 88 min | Action, Biography, Crime
 [Rate this](#) [Metascore](#)
An American family on the run in the Iranian collapse. A high-velocity journey of an unscrupulous mortgage broker awakened up in the sex, greed and over indulgence of the mid 2000's Real Estate boom.
Directed by Theo Alexander | Stars: Beau Mirran, William Fichtner, Tahar Rahim, Michael Stuhlbarg
Votes: 183 | Gross: \$779,42M

3. Black Panther (2018)
PG-13 | 134 min | Action, Adventure, Sci-Fi
 [Rate this](#) [Metascore](#)
Chadwick Boseman's but advanced kingdom of Wakanda, must step forward to lead his people into a new future and must confront a challenger from his country's past.
Directed by Ryan Coogler | Stars: Chadwick Boseman, Michael B. Jordan, Lupita Nyong'o, Daniel Kaluuya
Votes: 437,375 | Gross: \$768,06K

4. Avengers: Infinity War (2018)
PG-13 | 149 min | Action, Adventure, Fantasy
 [Rate this](#) [Metascore](#)
The Avengers and their allies must be willing to sacrifice all in an attempt to defeat the powerful Thanos who has the ability of controlling the fate of the universe.
Directed by Anthony Russo, Joe Russo | Stars: Robert Downey Jr., Chris Hemsworth, Mark Ruffalo, Chris Evans
Votes: 559,811 | Gross: \$678,82M

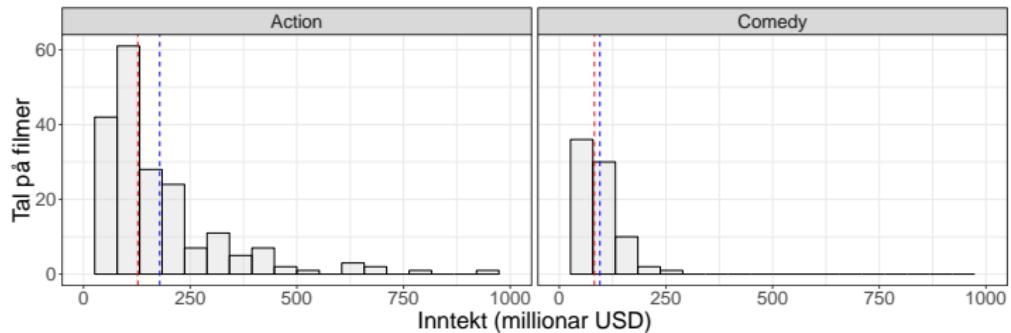
5. Jurassic World (2015)
PG-13 | 124 min | Action, Adventure, Sci-Fi
 [Rate this](#) [Metascore](#)
A new theme park, built on the original site of Jurassic Park, creates a genetically modified hybrid dinosaur, the Indominus Rex, which escapes confinement and goes on a rampage.
Directed by Colin Trevorrow | Stars: Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Ty Simpkins, Judy Greer
Votes: 524,433 | Gross: \$652,27M

Samandrag av data

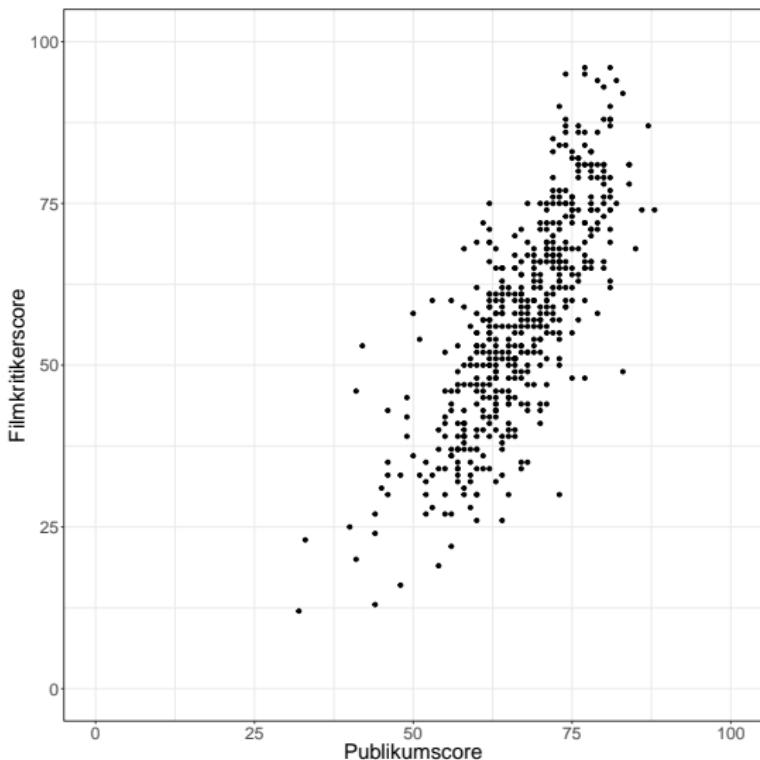

Hovedsjanger	Antall	Gjennomsnittsinntekt	Gjennomsnittskritikerscore	Gjennomsnittspublikumscore
Action	195	178.7	55.4	67.0
Adventure	43	153.9	58.5	66.6
Animation	79	176.1	58.8	67.2
Biography	29	104.1	69.4	75.0
Comedy	79	95.4	51.8	62.2
Crime	12	96.0	63.8	71.7
Drama	41	105.7	59.9	68.7
Family	1	504.0	65.0	72.0
Horror	17	115.4	57.8	64.6
Mystery	3	111.4	64.7	75.0
Romance	1	62.5	60.0	71.0

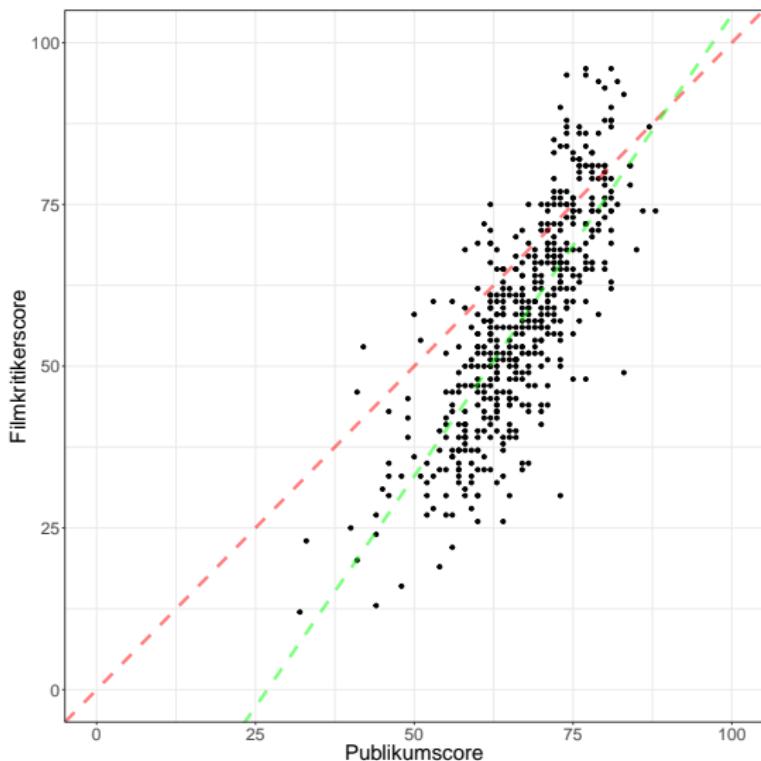
Inntekt (action og comedy)

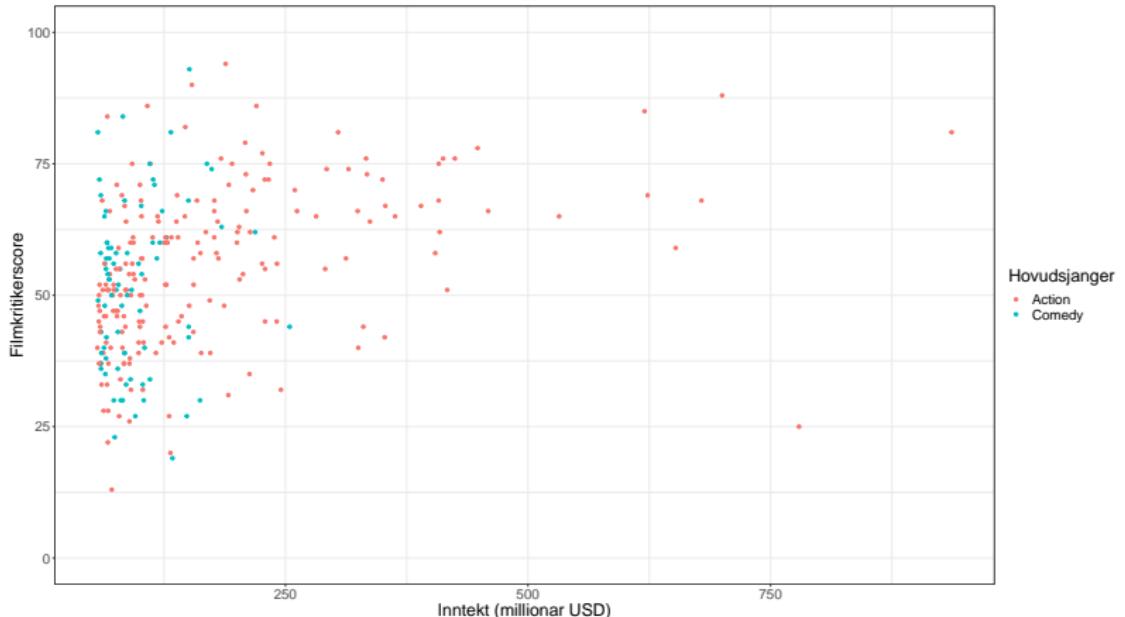
Er publikum og filmkritikerane einige?

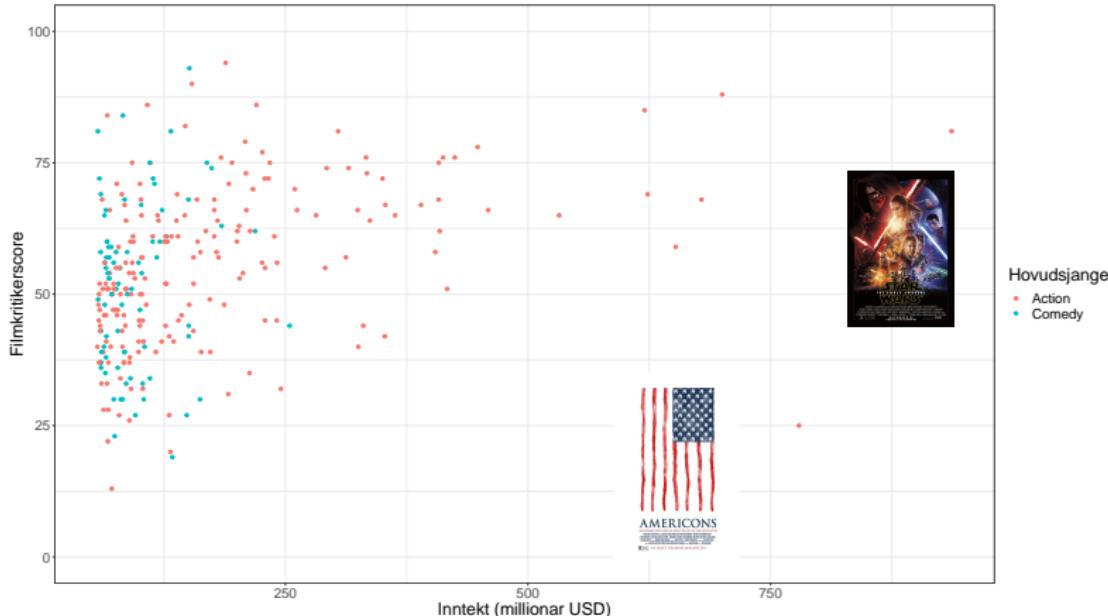
Er publikum og filmkritikerane einige?

Tener ein god film mykje penger?

Tener ein god film mykje penger?

Sannsyn og hendingar (kap. 2.1 - 2.2)

Utfallsrom (kap. 2.1)

Viktige definisjonar

Stokastisk forsøk : eit eksperiment der resultatet er underlagt tilfeldigheter,

Utfallsrom S : mengda av moglege resultat i eit stokastisk forsøk.

Utfall x : eit element i utfallsrommet S .

Til neste gong

- Les kap. 1. Dei viktigaste delkapitla for oss no er: 1.1 - 1.4 og 1.6 (frå og med "Histogram")
- Les kap. 2.1, 2.2, 2.4 og 2.5